

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-723

20.10.2017

Міністру культури України

НИЩУКУ Є.М.

Шановний Євгене Миколайовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Білозір О. В. та інших, всього 5 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 20 жовтня 2017 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.;
матеріали на 9 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5, bilozir@v.rada.gov.ua

№451/02-486

«05» жовтня 2017 р.

Прем'єр-міністру України
Гройсману Володимирі Борисовичу

В. о. Голови Фонду державного
майна України
Трубарову Віталію Миколайовичу

Міністру культури України
✓ Нищуку Євгену Миколайовичу

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо недопущення знищення безцінного
архівного фонду Центрального державного
архіву-музею літератури і мистецтва
України внаслідок відмови продовження
договору оренди приміщення, в якому
розміщується архівний фонд та
намаганням виселення архіву-музею, в
порушення законодавства, у
неприспосоване приміщення*

До народних депутатів України звернувся трудовий колектив Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтв України (далі ЦДАМЛМ України) з проханням посприяти у вирішенні питання продовження дії договору оренди нерухомого майна, строк дії якого закінчився 29 вересня 2017 року, у зв'язку з чим архів-музей має звільнити займане приміщення, в порушення частини четвертої статті 20 Закону України «Про культуру», відповідно до якої забороняється виселення закладів культури (театрів, філармоній, бібліотек, музеїв, архівів, художніх галерей (виставок), кінотеатрів, мистецьких шкіл, центрів дозвілля дітей та юнацтва, клубних закладів тощо) з приміщень без надання їм іншого рівноцінного приміщення.

Як зазначається у зверненні, Міністерство культури України та Фонд державного майна України офіційно повідомили Державну архівну службу України та ЦДАМЛМ України щодо недоцільності продовження договору оренди, укладеного між Регіональним відділенням Фонду державного майна України та ЦДАМЛМ України, посиляючись на незадовільний технічний стан та необхідність реставрації будівлі.

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України, що підпорядкований Державній архівній службі України, займає приміщення колишньої бурси, яка входить до переліку об'єктів нерухомої культурної спадщини Національного заповідника «Софія Київська» на правах додаткового договору №4087/07 від 25.10.2016 р. про внесення змін до договору оренди нерухомого майна №4087 від 29.09.2008 р.

Зазначене приміщення 21 липня 1920 року було передане Архівному Управлінню під Головний Архів і відповідно до постанови ВУЦВК від 22 вересня 1922 р. закріплене за архівними установами.

4 травня 1966 р. за ініціативою культурної та наукової громадськості, зокрема, за пропозицією Архівного управління, тогочасного керівництва СПУ О. Гончара та П. Загребельного, яке порушило питання перед адміністративними органами про необхідність поліпшення забезпечення збереження матеріалів з історії української літератури і мистецтва, було прийнято постанову № 357 Радою Міністрів УРСР «Про створення Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва УРСР». Пунктом 2 цієї постанови було вирішено архів-музей розмістити в «приміщенні Центрального державного історичного архіву УРСР по вул. Володимирській, № 22-а». У 1970 р., після переміщення інших центральних державних архівів УРСР до спеціально збудованого комплексу по вул. Солом'янській, 24 архів-музей стає єдиним користувачем приміщення колишньої бурси на правах оренди.

Станом на 01.01.2017 р. джерельна база архіву-музею нараховує 1414 фондів, а саме 10,5 млн. документів з історії національної культури, 199 700 примірників друкованих видань.

Разом з документами особового походження архів-музей комплектується документами Комітету із Національної премії імені Тараса Шевченка, Національної Спілки архітекторів України, Національної Спілки художників України, Національної Спілки письменників України, Національної Спілки журналістів України, Національної Спілки театральних діячів України, Державного підприємства «Українське агентство з авторських і суміжних прав», матеріалами видавництв, редакцій газет і журналів, театрів, кіностудій, хорових і танцювальних колективів та ін. Високомистецькі зразки української класики зосереджені в особових фондах письменників Т. Шевченка, Л. Боровиковського, Б. Грінченка, К. Думитрашка, І. Нечуя-Левицького, І. Франка, Марка Черемшини, П. Чубинського, Л. Яновської; діячів театру М. Кропивницького, С. Тобілевич; композиторів К. Стеценка, М. Тютківського, композитора та історика М. Аркаса; художників Г. Дядченка, І. Їжакевича, Ф. Красицького, Ю. Маковського; архітектора П. Альошина; в родинних фондах Алчевських, Язєвих, Требінських, Стадників, Шиповичів, Беретті та ін.

В архіві-музеї зібрано понад 65 фондів репресованих українських письменників, літературознавців, діячів театрального, музичного, образотворчого мистецтва, у яких зосереджені документи М. Зерова, Г. Косинки, М. Куліша, В. Підмогильного, Є. Плужника, Г. Хоткевича, Леся Курбаса, М. Бойчука, В. Седляра, І. Падалки, В. Верховинця, М. Донця, М. Плевако, П. Руліна та ін.

Окрему групу становлять особові фонди митців-шестидесятників, що теж зазнали переслідувань: письменників І. Драча, В. Стуса, В. Симоненка, Гр. Тютюнника; літературознавців Є. Сверстюка, М. Коцюбинської, перекладача Г. Кочура; художників А. Горської, В. Зарецького, О. Заливахи та ін. З часу проголошення незалежності України значно активізувалось комплектування архіву-музею документами, що надійшли від осіб українського походження із-за кордону: Австралії, Бразилії, Великобританії, Канади, Латвії, Німеччини, Росії, США, Франції, Чехії.

Разом з тим, ЦДАМЛМ України – значний музейний центр, у якому зберігається 12 154 музейних предметів. Тут функціонує постійно діюча музейна експозиція, складовою частиною якої є комплекс 11 меморіальних кабінетів діячів української культури: А. Головка, О. Довженка, А. Малишка, П. Майбороди, І. Микитенка, М. Стельмаха, Ю. Яновського, М. Глуценка.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»: «Забороняється розміщення архівних установ, у яких зберігаються документи Національного архівного фонду, в приміщеннях, що не відповідають вимогам зберігання таких документів та охорони праці працівників архівних установ, або переміщення цих установ без надання іншого рівноцінного приміщення, упорядкованого для зберігання архівних документів, роботи працівників і користувачів. Також, статтею 14 Закону України «Про музеї та музейну справу» визначено, що «Приміщення музеїв, що є у державній чи комунальній власності, передаються їм на праві оперативного управління. Воно може бути вилучене лише за умови надання музею іншого рівноцінного приміщення».

Протягом багатьох років порушується питання переміщення ЦДАМЛМ України і вивільнення приміщення колишньої бурси, у зв'язку із необхідністю проведення реставраційних робіт. У той же час, як зазначається у зверненні, Державна архівна служба України постійно пропонувала проведення ремонтно-реставраційних робіт цієї будівлі без переміщення архіву-музею.

Водночас, Фондом державного майна України упродовж 2016-2017 років двічі пропонувалися до розгляду вільні приміщення для розміщення ЦДАМЛМ України. Зазначені приміщення оглянуто та встановлено, що вони не придатні для розміщення архівно-музейної установи. Зазначені приміщення – це частина площ цілісних комплексів майнових промислових об'єктів, які перебувають у незадовільному технічному та санітарному стані, що унеможливорює забезпечення у повній мірі нормативно встановлених режимів зберігання документів Національного архівного фонду. Тобто, на сьогодні приміщення для розміщення установи не надано.

Проект додаткової угоди до договору оренди був надісланий до Регіонального відділення Фонду державного майна України по місту Києву у серпні 2017 року.

04.10.2017 р. ЦДАМЛМ України отримано лист від Регіонального відділення Фонду державного майна України по місту Києву про те, що Фонд вважає даний договір припиненим та вимагає у тижневий термін повернути об'єкт оренди.

Також фактично відсутні правові підстави для укладання договорів на отримання комунальних послуг, що створює неприпустимі умови для збереження культурних цінностей та може привести до непоправимих втрат національного культурного надбання.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», статтями 224, 225 Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10 лютого 2010 року №1861-VI, просимо Вас, в межах Ваших повноважень, вжити невідкладних заходів щодо недопущення знищення безцінного фонду Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України та невідкладного вирішення питання продовження договору оренди приміщення, в якому розміщується архівний фонд архіву-музею.

Про результати розгляду депутатського запиту просимо проінформувати нас у термін, встановлений чинним законодавством України.

Додаток: на 9 арк.

З повагою,

Народні депутати України:

О. Гич (Гич О.В.)
П. Улюх 451
Т. Юрковець 443
Скучадовський О.І. 350
Мачона Р.М. 388
Г. М.